FASİKÜL 30 – SAYFA 1

Çeviri: Anita Tatlıer

TÜRK BİRLİĞİNİN TEMELLERİ

YAZAN: Falih Rıfkı Atay

1938 Kasımında Türk ulusu büyük Önderini kaybettiğinde, yabancı ülkelerde çoğu kişi bu ülkede derin kargaşalar meydana geleceğini düşünmüştü.

İsmet İnönü'nün kişiliği tanınıyordu. Ulusal Anadolu devriminde düzenli bir ordu kurmak yönündeki ilk çabaları, İzmir'in alınmasına kadar cephedeki faaliyeti, Mudanya ateşkes anlaşması ve Lozan Anlaşmasının sonuçlanması ve nihayet on yılı aşkın Meclis Başkanlığı zaten kendisinin bir önder, tüm türk ulusunun tamamıyla güvenini kazanan saygın bir lider olmasını sağlamıştı. Buna rağmen uluslararasında ifade edilmeye tereddüt edilen noktalar şunlardı: Türkiye'de toplumsal kitlenin tümünü kucaklayan sayısız değişimler gerçekleştirilmişti. Bu devrimler dini, sosyal ve siyasi kapsamda birçok geleneği yıktı. Bir ulusun bu denli radikal dönüşümleri seve seve özümseyebileceği kabul edilemez. Benzer bir statü ancak güç ve şiddet kullanımı sayesinde korunabilir ve bu gücün ilk yumuşamasında memnuniyetsizlik zihniyeti gelişmek için kendine uygun bir saha bulur. Bu durumda da, anarşiyi önlemek amacıyla daha ciddi tedbirlere başvurulur.

1939 yılındayız. Bunun tam tersi İnönü yönetimi Tükiye için bir ulusal birlik devri olur, basın ve kontrol özgürlüğü bundan önce hiç olmadığı kadar uygulanır. Atatürk zamanında herhangi bir bahaneyle Devrimci Partinin dışında kalmış olan kişilikler bugün İsmet İnönü'nün çevresinde toplanarak böylece Partinin bütünlüğünü sağlıyor.

Nötr gözlemciler, Türkiye'de uyuşmazlık ve anarşiyi önlemek için güç kullanımını gerektiren tedbirlerin alınmasının gereksiz olduğunu böylece gözlemleyebildiler, çünkü hiçbir zorlama olmadan gerçekleşen değişimler türk halkını vicdan ve manevi değerler açısından kesinlikle yaralamamıştı.

Elde edilen zafer sonucunda türk ulusu kölelikten kurtulduğunda, Sultan ve Osmalı imparatorluğunun kurumları saldırı ve köleliği kabul eder görünüyordu. Zafer sonrasında yaşanan sevincin ortasında, tüm ulus bir korkuyla endişe içindeydi: kazanılan zaferler yeniden bu eski kurumların eline bırakıldığında ne olacaktı? Aslında savaşa girmemizin sorumluluğu ve bu zamanda

modern uygarlık çerçevesinde türk ulusunun geri sıralarda yerini almasının nedeni söz konusu kurumlara dayanıyordu.

Tek bir düşünce halkı ilgilendiriyordu: zaferden sonra hemen özgür kalmak. İşte bu nedenle ulusumuz, geçmişle ilgili bütün tasfiyeleri ve Anadolu'da kurulan Devletin bütün yeni temellerini, bağımsızlık savaşının teminatı olarak kasten ya da kendiliğinden tasarladı. Türk halkının büyük kısmı, büyük önderlerinin ölümü sebebiyle meydana gelecek bir yönetim değişikliğinin, onbeş yılı aşkın yeniden yapılanma ve sosyal refahın iyice kanıtladığı bu teminatı tehlikeye atmasından kaygılanıyordu. İşte bu nednele tüm bu halk İsmet İnönü'nün yanında toplandı ve böylece sarsılmaz bir yapı yarattı.

Bu ulusal birliğe zarar vermek yerine, halka özgürce kendini ifade etme fırsatını tanıyan basın özgürlüğü, tam tersi bunu güçlendirdi, çünkü türk ulusunun ne denli bu yeni rejime bağlı olduğunun görülmesine izin verdi.

Yabancı ülkelere, Türkiye'de uyuşmazlık ve anarşiyle ilgili hiçbir haber ulaşmayacak, çünkü yeni Türkiye, dayanışma ve birlik sayesinde kurulmuş bir yapıdır ve bundan mahrum bir Devletin kalıntıları üstünde kurulmuştur.